

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. XXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

modulatur in cantu. Huius sunt duo genera: Præcentor & succentor. Præcentor, qui vocem præmittit in cantu: Succentor, qui subsequenter canendo respondet. Concenter a dicitur, quia consonat. Qui a non consonat nec concinit, concenter non erit. His breuiter tractatis admonedi sunt Christi ministri, quatenus sicut excellunt ordinis dignitate, ita præcelant vitæ sanctitate: & plebs ei commissa, eorumque disciplinis edocta, grante eis obediat, & eorum imitatione de die in diem proficiat, à quibus diuina sacramenta percipiunt, & missarum solennia audiunt.

Missæ autem dicitur, vel quia missa est hostia, eius ius commemoratio fit in illo officio: vnde dicitur. Ite missa est, id est, sequimini hostiam, quæ missa est ad cœlestia, tendentes post eam, vel quia missus cœlestis venit ad consecrandum dominicum corpus: per quem ad altare cœlestis defertur hostia. Vnde & dicitur, Ite Missa est.

DE ORDINATIS AB HÆRETICIS.
DISTINCT. XXV.

Solet etiam queri. Si hæretici ab ecclesia præcisi & damnati possint tradere sacros ordines: & si ab eis ordinati, redeuntes ad Ecclesiæ unitatem debeant reordinari. Hanc questionem perplexam ac penè insolubilem faciunt doctorum verba: qui plurimum dissentire videntur. Videntur enim quidam tradere, hæreticos sacros ordines dare non posse, nec illos, qui ab eis ordinati videntur, gratiam recipere. Dicit enim Innoc. Arrianorum clericos non videri suscipiendos, cum sacerdotij vel ministerij alicuius dignitate: quibus solum baptisma tantum esse permittit, quod in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti percipitur. Dicit etiam eos non posse dare Spiritum sanctum quem amiserunt: & ordinatos ab hæreticis, caput habere vulneratum: & eum qui honorem amiserit

*Innoc. princ.
epist. 18.
Alexandro
epif. Antio.
cap. 3.
Idem epi. 22.
ad epif. Ma-
ced. ca. 3. 4.*

fit, honorē dare non posse; nec illum aliquid accepisse, quoniam in dante nihil erat, quod ille posset accipere. Tradit etiam, venientibus ab hæreticis per manus impositionē laicam tantum tribuendam cōmunionem, nec ex his aliquē in clericatū honorem vel exiguum subrogare. Greg. etiam dicit sacrilegam esse Arrianorum consecrationē, cum eorum manu cōmunionem percipitur. Cypr. etiā dicit, Omnia quæcūq; faciunt hæretici, carnalia & inania & sacrilega esse: & eorum altaria falsa & illicita, sacerdotia & sacrificia sacrilega: qui more simiarum, quæ cum homines non sint, formā imitantur humanā, vultum ecclesiæ catholicæ, & auctoritatē sibi vendicant, cum ipsi in ecclesia non sint: & cum sint sacrilegi, sacerdotiū administrant, & altare ponunt: cum nec sacrificari oblatio illic possit, ubi spir. S. nō sit: nec cuiquam Dominus per eorum preces & orationes prosit, qui Dñm ipsum violavit. Hiero. quoq; asserit, omnia quæ offeruntur ab hæreticis, cōtaminata esse in cōspectu Domini: quia licet sancta videantur specie sui, tamen quia contacta sunt ab illo, qui pollutus est, polluuntur omnia. Idē, Odit Deus sacrificia hæreticorum, & a se proiicit, & quotiens in nomine eius cōgregati fuerint, detestatur fœtorē eorum & claudit nāres suas. Idem, Illi offerunt panem sacrilegum, &c. Leo etiam testatur, extra ecclesiam nec rata esse sacerdotia, nec vera esse sacrificia. Idē etiam dicit, per crudelissimam vesaniā in Alexandrina sede omnium sacramentorum lumen extinctum. Intercepta est sacrificii oblatio, defecit chrismatismatis sanctificatio: & parricidalibus manibus impiorum omnia se subtraxere mysteria. His aliisque testimoniis astrui videtur sacramenta ecclesiastica, præcipue corporis & sanguinis, ordinationis & confirmationis, per hæreticos non posse ministrari.

Auctoritates ponit, quæ videntur præmissis obuiare. B

G B B

Con-

In li. 3. dial.

cap. 5.

Cyprianus

epist. 6. lib. 1.

ad magnū.

Ad eum locum sic populus.

Idem ad c. 5.

Amos odi.

Leo. 1. ep. 38.

ad Anacoliū

Constantin.

Episcop.

Idem Leo

epi. 73. Leo-

ni Augusto.

Idem lib. 2.

ad c. 8. ¶ see

Aug. li. 2. c.
13. contra
epist. Parme-
niani.

August
Ibid. paulo
inferius.

Ephes. 4.

Contra a. alii sentire videntur, quod ab hæreticis etiam præcis, sacri ordines, sicut & baptisma tradi valeant: nec ab hæreticis redeuntes, qui illi ordinati sunt & baptizati, iterum ordinandi sunt, sicut nec baptizandi. Vnde Aug. De hæreticis etiam damnatis, quod quidam dicunt. Baptisma quod accepit non amittit, qui recedit ab ecclesia, ius dandi, quod accepit amittit: multis modis apparet inanter dici. Primo, quia nulla ostenditur causa, cur ille, qui illud baptisma amittere non potest, ius dandi possit amittere. Vtrunq; n. sacramentum est, & quædam consecratione vtrunq; homini datur: illud cum baptizatur, & illud cum ordinatur. Ideo non licet in Catholica Ecclesia vtrunq; iterari. Nam quando ex ipsa parte venientes, etiam præpositi, pro bono pacis correcto schismatis errore suscepti sunt: eis visum est opus esse ut eadē officia gererēt, quæ agebant, non sunt rursus ordinandi. Sed sicut baptisimus in eis, ita mansit ordinatio integra, quia in præcisione fuerat vitium, quod in unitate pacis est correctum: non in sacramentis, quæ ubicunq; sunt, ipsa sunt. Et cum ipsi expedire videretur ecclesiæ, ut præpositi eorum venientes ad Catholicam societatem honores suos ibi non administrēt: non eis tamen ipsa ordinationis sacramenta detrahuntur, sed solum per eos manēt. Ideoq; non eis manū imponitur: non homini, sed ipsi sacramento fiat iniuria. Sicut in baptismo est ius, quod per eos dari possit: sic in ordinatione, ius dandi est: vtrunq; quidem ad perniciem suā. Sed aliud est non habere, aliud perniciose habere aliud salubriter habere. Idē, De his qui ab ecclesiæ unitate separati sunt, nulla iam quaestio est: quin habeāt & dare possint: sed perniciose habent, pernicioseq; dant? quia extra vinculum pacis sunt. Neutri sacramento facienda est iniuria. Sicut non recte habet, qui ab unitate recedit, sed tamen habet, & ideo redeunti non redditur: sic etiā non recte datur.

dat, qui ab unitate recedit, & tamen dat: & ideo
 qui ab eo accipit, venienti ad unitatem non itera-
 tur. Idem, Aliud est non habere aliquid, aliud est
 non iure habere, vt illicite vsurpare. Non ergo ideo
 non sunt sacramenta Christi & Ecclesie, quia eis
 illicite vtantur non modo hæretici, sed etiam om-
 nes impij: sed illi corrigendi sunt & puniendi,
 illa autem sunt agnoscenda & veneranda. Item
 Greg. Quod dicitis vt qui ordinat⁹ est iterum or-
 dinetur, valde ridiculosum est. Vt n. baptizat⁹ se-
 mel, iterum baptizari non debet: ita qui cōsecre-
 tus est semel, in eodem ordine non valet iterum
 consecrari. His alijsq; auctoritatibus videtur asse-
 ri, in omnibus impijs: etiam in hæreticis præcis
 & damnatis, Christi sacramenta permanere, cum
 iure dandi. Possunt enim dare, sed perniciose: &
 quæ a quibus dederint, non sunt iterum ordinandi: quæ
 præmissis ex opposito obuiare videntur.

Determinatio præmissæ contradictionis auctoritatum. C
 Hæc autem quidam determinant, Dicunt enim
 hæreticos accepta sacerdotali vel Episcopali vn-
 ctione ab Ecclesia recedentes, baptismi quidem
 dandi ius retinere: sed non habere facultatem tri-
 buendi sacros ordines vel consecrandi dominicum
 corpus, postquam præcisi & damnati sunt ab Ec-
 clesia. Sicut degradatus Episcopus non habet po-
 testatē largiendi sacros ordines: facultatē tamen
 baptizandi non amisit. Quod vero Aug. ait, intel-
 ligunt dictum de hæreticis, qui non sententia Ec-
 clesie, sed prauitate sensus sui à fidei veritate ac
 doctrinæ unitate diuisi sunt: qui licet tales sint,
 ius tamen ordinandi & consecrandi habent. Et qui
 ab eis ordinantur ante manifestam præcisionem,
 cum eis aperte exierint, & sententia Eccle-
 siæ damnati fuerint: tamē si redierint, iterū ordi-
 nandi nō sunt. Et vbi cunq; legitur de ordinatis ab
 hæreticis, & seruatis ordinibus ministrare valeat;

Aug. lib. 3. c.
 10. de ba-
 ptismo con-
 tra Dona-
 tistas.

Greg. epist.
 12. l. 2. iohis
 Rauennat.

Secunda opinio probabilis, lib. 1. cap. 10.

Tertia opinio.

In to. 6 ca. 9. Osee ad illud. Non placebunt ei.

vel iterum ordinandi non sint: de huiusmodi accipiendum dicunt. Nam postquam præcisi fuerint & damnati iudicio Ecclesie, ius ordinandi & consecrandi eis detractum asserunt: ut degradatis, vel excommunicatis. Alii verò dicunt, sacramenta ab hæreticis & præcisis secundum formam Ecclesie celebrata, vera esse & rata: quia recedentes ab Ecclesia ius dandi & consecrandi non perdiderunt, & qui sic ab hæreticis ordinantur, cum redeunt, iterum ordinandi non sunt. Quæ verò ab hæreticis aliter quam in Ecclesia sunt, falsa sunt & inania: & qui à talib. ordinari videntur, non munus, sed vulnus accipiunt. Et secundum hanc differentiam variè de his loquuntur Dd. Quidam verò dicunt eadè sacramenta ab hæreticis præcisis posse celebrari, quæ à Catholicis, si ab illis forma Ecclesie seruetur. Et ab eis celebrata vera esse & rata quantum ad se: quantum vero ad effectum, falsa esse & inania, & in his qui malè tractant, & in his qui malè suscipiunt, & ideo irrita & falsa: quia promittunt, & conferre creduntur, non tribuunt. Damnanda etiam dicuntur: quia illicitè dantibus vel accipientibus sunt in iudicium. Polluta etiam dicuntur, non quantum ad se, sed propter indignam hæreticorum tractationem. Ideo Greg. communionem Arii vocat execrationem & Innocentius Bonosij ordinationem, damnationem: non quod ita in se sint, sed quia malè dantes vel accipientes tales facit. Sicut etiam Hieron. sacrificiorum panem luctus vocat, non quantum ad se, sed quantum ad effectum. Nonnulli vero tradunt illos hæreticos, qui in Ecclesia ordinati sunt, iterum ordinandi & consecrandi etiam cum separati fuerint, habere. Qui vero in schismate vel hæresi profecti, ab eis ordinati & inuncti fuerint, illo iure careant. Ideo cum ordinare volunt, vulnus potius infligunt, quam gratiam conferant.

De symonia dicitur, & quid sit. D

De symoniacis verò non est ambigendum, quin sint hæretici: qui tamen ante sententiam degradationis & ordinant, & consecrant. Et licet symoniaci propriè dicantur, qui instar Symonis magi imprecabilem gratiam pretio conducere volunt, & qui pro ministerio sacro precium recipiunt in modum Giezi, Gieziæ vocandi sunt. Omnes & dantes & accipientes, symoniaci dicuntur: & vtrique eadem sententia percelluntur.

Act. 8. d
4. Reg. 5. f

De his qui scienter à symoniacis ordinantur. E

Differt tamen inter eos, qui ordinantur à symoniacis scienter, & eos qui ignoranter. Qui enim scienter à symoniacis se permiserint consecrari, imò execrari: eorum consecratio omnino irrita est. Qui vero ordinantur à symoniacis, quos cum ordinantur nesciunt esse symoniacos, qui & tunc pro Catholicis habentur: eorum ordinatio misericorditer sustinetur.

Urbanus
Papa, 1. q. 1.
Si qui à symoniacis.

De his qui dicunt se emere corporalia, non spiritualia. F

Si vero aliqui obiecerint, se non consecrationes emere, sed res ipsas quæ ex consecratione proueniunt: penitus desipere probantur. Nam quisquis horum alterum vendit, sine quo alterum non habetur, neutrum vendere derelinquit.

Pasch. 1. q. 33
c. si quis obiecerit.

Distinctio symoniacorum. G

Symoniacæ autem hæresis tripartita est distinctio. Alij enim symoniacè à symoniacis ordinantur: Alii symoniacè à non symoniacis. Alii non symoniacè à symoniacis. Vnde Nicol. Papa. Statuimus decretum de symoniaca tripartita hæresi, id est, de symoniacis symoniacè ordinatibus vel ordinatis, & de symoniacis symoniacè à non symoniacis, & de symoniacis non symoniacè à symoniacis. Symoniaci symoniacè ordinati vel ordinatores, secundum canones, à proprio gradu degradant, Symoniaci etiam symoniacè à non symo-

Nicolaus II.
1. q. 1. ca. statuimus decretum.

niacis ordinati, similiter ab officio remoueantur. Symoniacos vero non symoniace à symoniaci ordinatos, misericorditer per manus impositionem pro temporis necessitate in officio permittimus permanere. Quod intelligendum est de his qui ordinantur à symoniacis, ignorantes eos esse symoniacos. Hos facit symoniacos non reatus criminis, sed ordinatio symoniaci.

Alexander Papa de his qui violenter à symoniacis vel ab hæreticis ordinantur.

*Alexand. 2.
l. q. 1. cap.
Ergo symo-
niacos. 1. q.
1. Constat.*

Similiter cum decreuit Alexander Papa, symoniacos omnino damnandos ac deponendos: subintelligendū est, nisi violenter quis attractus fuerit. De his enim & à quibuslibet hæreticis violenter ordinatis, dicit Innoc. quod possunt habere aliquem colorem excusationis, si statim discedunt ab eis, & pessimo eorum cōciliabulo renuntiant.

De etate ordinandorum ita decreuit Nicolaus Papa.

*Gratianus
ex Bonifacio
refert, dist.
78. in princ.*

Sacri, inquit, canones sanxerunt, vt Subdiaconus non ordinetur ante 14. annos, nec Diaconus ante 25. nec Presbyter ante 30. Deinde si dignus fuerit, ad Episcopatum eligi potest: quod nos etiam pari modo seruare iubemus. Item Fabianus, Si quis 30. ætatis non impleuerit annos, nullo modo presbyter ordinetur, & si valde sit dignus: quia & ipse Dominus 30. annorum baptizatus est, & sic cepit docere.

Lus. 3. c.

DE SACRAMENTO CONIUGII, CUIUS institutio & causa ostenditur.

DISTINCT. XXVI.

Cum alia sacramenta post peccatum, & propter peccatum exordium sumpserint, matrimonii sacramentum etiam ante peccatum legitur institutum à Domino: non tamen ad remedium, sed ad officium. Refert enim scriptura Gen. in Adam misso sopore, atq; vna de costis eius sumpta, & exinde muliere formata, virum in spiritu intelligē-

Gen. 2. d.